

“Cantate!” – „Zpívejte!“

Hošťálková 2. 5. 2021

Písně: 98, 177, 161, 258, 510

Čtení z Písma: Žalm 98; 2.ep. Korintským 5, 16 - 19

Text kázání: ep. Jakubova 1, 17 - 21

Milí bratři a sestry,

dnešní 4.neděle po Velikonocích byla nazvána „Cantate“ - „Zpívejte“, podle Žalmu 98: **„Zpívejte Hospodinu píseň novou!“** Někteří si řeknou: Je dnes vůbec o čem zpívat?! Jistě: *„...O divných věcech, které Hospodin učinil, svou pravici nás vyňal z tísně, svým svatým ramenem nás kryl. Pán v nekonečné laskavosti, své spásy známost zvěstuje a ve své věčné spravednosti všem národům se zjevuje“* - tak jsme to zpívali v úvodní písni. Všichni společně smíme opěvovat veliké Hospodinovy činy, to, co On a jeho činy pro nás znamenají! To hlavní, co se má stávat základem našich zpěvů je: **Boží neproměnná, stálá věrnost.**

Jakub, pisatel našeho dopisu, žil ve světě, ve kterém vládla mnohá nejistota. Filosofům starověku se často právě tato nejistota a kolísání všech hodnot stávala základním tématem jejich přemýšlení. Jeden řecký filosof a matematik trávil svůj život hledáním pevného bodu, ze kterého by byl schopen pohnout zeměkouli. Pozorovatel světových dějin může snadno dojít k poznání, že v nich není možné vysledovat nic víc než to, že právě zde vládl v každé době jen beznadějný zmatek, nepořádek a chaos.

Ale je to opravdu tak? Není skutečně v tomto světě žádného pevného bodu? Je všechno jen v pohybu a není nic stálejšího a jistějšího než právě změna? Apoštol Jakub to tak nevidí, dosvědčuje nám Boha jako toho, který zůstává neproměnný, trvalý, věrný: **„U něho není proměny ani střídání světla a stínu“**. Proto je pak také všechno, co přichází od tohoto Boha **„dobrým darem a dokonalým obdarováním“**. Jakub to myslí velmi jednoduše, je zde Bůh, který tyto dary dává. A protože tento Bůh je neproměnný - ve smyslu spolehlivý, bezpečný, věrný - pak jsou i veškeré jeho dary dobré a obdarování dokonalá. Pak to vše smíme opěvovat a chválit Dárce všeho. Pak smíme zpívat i slova známé písně: *„Sláva čest buď Bohu Otci i jeho Synu, Duchu svatému též, v bytí, moci rovnému; Trojici přesvaté, jak byla vzdávána od věků na věky, buď i nyní dána.“*

Jakub nám ale nedosvědčuje neproměnného Boha jen v nějakém všeobecném smyslu. Jsme vyzýváni k oslavným zpěvům se zřetelem k tomu, co vykonal právě pro nás osobně, co proměnil a obrátil v náš prospěch! Jsme vyzýváni ke zpěvům, protože se smíme radovat z toho, že jsme novým, Božím stvořením: **„Z jeho rozhodnutí jsme se znovu zrodili slovem pravdy“**.

Bůh se stále viděl a vidí v úzkém vztahu k lidstvu. Avšak jeho lidstvo zneužilo darované svobody. Co přišlo, sestoupilo od Něj, **„Otce nebeských světél“** - bylo vše dobré, ale jak s tím naložili lidé? Často slyšíme z jejich úst: *„Kdyby byl Bůh, nemohl by to nebo ono dopustit“*. Stále znovu se jim pokoušíme sdělit to základní, že Bůh stvořil **všechno dobré** a člověku poskytl svobodu v jednání a nakládání se

vším. I to nejchytřejší zvíře jedná jen podle svého instinktu, člověk však jedná podle svého svobodného rozhodnutí. A tak je za zneužití svobody ke zlému také odpovědný.

Ona ryze křesťanská výpověď však říká: Bůh tím, že se od něj člověk stále více odvracel, trpěl. On je Bohem, který utrpení dopouští, ale současně také trpí s námi. Nechtěl již hledět na to, jak se člověk stále více přiklání ke zlému a tím se dostává do slepých uliček svého života, hledal cestu pomoci. Ve svém Synu Ježíši Kristu se s námi v utrpení ztotožnil. Vytrpěl hroznou smrt na kříži. Smrt však překonal svým vzkříšením a tím nám otevřel únikovou cestu ze všeho - utrpení, hříchu i smrti. Rozumíme? Proto apoštol Pavel píše: **„Kdo je v Kristu je nové stvoření. Co je staré pomínulo, hle, je tu nové!“** (2.Kor 5,17).

A tak jestliže dnes máme dobrý důvod ke chvalám a zpěvům, pak tímto důvodem je především slovo apoštola Pavla: **„Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží“** (Kol 3,1). S Kristem jsme byli vzkříšeni skrze zázrak nového zrození. Jsme tedy novým lidem, Božím novým stvořením. Ihned zde ovšem může zaznít námitka: Máme-li tomu věřit, pak by také křesťané skutečně museli vypadat vysvobozeněji!

Ano, tato námitka je často oprávněná. Čím to je, že je nám toto možné vytknout? Možná tím, že si ještě nejsme vědomi toho, k čemu v našem životě došlo. Smyslem tohoto Jakubova slova je, aby nám to bylo nově položeno na srdce. Čím jsme se vlastně, skrze dílo Ježíše Krista, stali? Apoštolovo slovo je adresováno a chce oslovit také nás dnes. A toto Boží slovo nám říká: **„Podívej se, kým nyní jsi! Žij svůj nový život a naplno poznáš, jakou radostí je být křesťanem! Pak budeš mít také mnoho důvodů k radostnému zpěvu - třeba té známé písně: „Můj Ježíš, mé jest žití, můj zisk a díl můj jest...“.** Na to myslíme především, když hovoříme a zpíváme o Božím novém stvoření.

Kdo však hovoří o zpěvu křesťanů a nových písních církve, ten tím také říká něco o **„nové bohoslužbě“**. Jakmile se ale začne hovořit o nové bohoslužbě, lidé zpozorní a začínají se dělit do dvou skupin. Jedni myslí na novou nebo obnovenou liturgii církve, bohoslužebný řád, větší pestrost při bohoslužbě, důstojné zpěvy žalmů. Jiní mají před očima spíše ve všem spontánnost, různá a mnohá svědectví, místo varhan rytmičkou chválicí skupinu, místo starých písní písně nových textů i rytmů. Je to to pravé? Ptejme se opět apoštola Jakuba, co vidí za novou bohoslužbou on?

Určitě ví o její rozmanitosti, ale patrně ho netrápí to, čím se zabýváme my dnes když o bohoslužbě hovoříme. Bohoslužba je pro něj v první řadě **„naslouchání“**: **„Každý člověk at' je rychlý k naslouchání“**. Křesťané jsou tedy především lidmi připravenými **naslouchat**. Církev bude žít podle Jakuba novou bohoslužbou, bude-li v ní Božím slovu nově nasloucháno; všechno ostatní je proti tomu druhořadé. Jestli to bude bohoslužba, kde budou dominovat varhany a zpěvy žalmů, nebo bicí nástroje, kytary a písně nových textů, to není to nejdůležitější, není to Jakubovou prioritou. Hlavní věcí je, že zde dochází k novému, pravému naslouchání!

Co to vlastně je pravé „naslouchání“? Jakub říká: **„v tichosti přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše“**. V bohoslužbě, kde je nově nasloucháno dochází ke skutečnému zasévání slova. Ono se nevytratí v prostoru kostela nebo modlitebny, nevyšumí do ztracena, zasáhne nás. K tomu musí být připravena také půda, aby v ní toto Slovo mohlo zapustit kořeny. Všechno, co tomuto novému, intenzivnímu naslouchání Slova slouží, patří k nové bohoslužbě křesťanů. Zde potom také může docházet k přirozené obnově různých bohoslužebných způsobů a

vyjádření, které se nám třeba dříve mohly zdát jako neproměnné hodnoty. To je potom ona církev, dle Martina Luthera - „stále reformovaná“. Boží Slovo v sobě skrývá moc, Bůh s námi chce skrze ně mluvit, vstupovat s námi do pravého a pevného vztahu. Proto buďme „rychlí“ pokud jde o naslouchání.

K tomu se ovšem druží ještě jedna záležitost. Podle Nového Zákona, bohoslužba není v žádném případě oddělena, izolována od obyčejného, všedního, každodenního života. To je často náš problém. Pro Jakuba - a tím také pro nás - přichází v úvahu taková bohoslužba, která se neomezuje jen na neděli a jen na prostor kostela, nebo jiný tzv. bohoslužebný prostor. Bohoslužba je „**naslouchání**“, ale také „**jednání**“: „**Rychlí k naslouchání, pomalí k mluvení, pomalí k hněvu**“. Bohoslužba je naslouchání - ale také samozřejmé odkládání vší zloby a nečistoty. Bůh si našeho jednání všímá: O co nám jde? Na jakou stranu patříme? Všímají si nás ovšem také naši bližní. Co pro nás znamená naše křesťanství?

Čeho se nám tedy nedostává více, naslouchání Božímu slovu, nebo jednání vyrůstajícího z tohoto naslouchání? Nebo snad obojího? Obojí patří k nové bohoslužbě, jinak žádná bohoslužba není bohoslužbou novou. Bohoslužba a z ní vyrůstající laskavé jednání vůči bližnímu, jsou dvě strany jedné a téže věci totiž: **nového života křesťanů**.

Tím jsme opět u dnešní neděle, která je nazvána „Zpívejte!“. Společenství těch, kteří skrze Kristovo vzkříšení smejí žít novým životem, chválí - dnes i vždycky - svého Pána svými novými písněmi. Novými proto, protože je zpívají novým srdcem a v novém poznání. Zpívají, protože poznali, že v celé minulosti tohoto světa až podnes to byl a je právě On, který je tím pevným bodem, na kterém je možné stavět, že právě On je tím, který je neproměnný a stálý ve své věrnosti. Zpívají, protože ví, že v Ježíši Kristu je to staré za nimi a že v Něm - totiž Kristu - mají podíl na novém Božím stvoření. A zpívají nakonec také proto, že ví, že pravá bohoslužba se koná tam, kde správně a pravě nasloucháme Božím pokynům a stále znovu se pokoušíme prokazovat dobro a sloužit všem, které nám Bůh posílá do cesty a staví před oči jako naše bližní.

Amen.